

załącznik nr 1
do Zarządzenia Dyrektora SOSW nr 15 nr 10/2023/2024
z dnia 20 czerwca 2024 roku

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM
w Specjalnym Ośrodku Szkolno — Wychowawczym
dla Dzieci Słabostyszających nr 15

"Dziecko ma prawo być sobą. Ma prawo do popełniania błędów. Ma prawo do posiadania własnego zdania. Ma prawo do szacunku. Nie ma dzieci - są ludzie. "

Janusz Korczak

Spis treści

ROZDZIAŁ I	4
Postanowienia ogólne	4
ROZDZIAŁ II	7
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.....	7
ROZDZIAŁ III	7
Zasady rekrutacji pracowników placówki	7
ROZDZIAŁ IV	8
Zasady bezpiecznych relacji dotyczące pracowników placówki oraz dzieci	8
ROZDZIAŁ V	8
Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	8
ROZDZIAŁ VI	9
Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce.....	9
ROZDZIAŁ VII	10
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	10
ROZDZIAŁ VIII	11
Monitoring.....	11
RODZIAŁ IX	11
Postanowienia końcowe	11
Załączniki	13

Podstawy prawne polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1.

Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa o:

1. **Placówce** — należy przez to rozumieć Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabosłyszących nr 15 im. Ottona Lipkowskiego oraz wszystkie jednostki wchodzące w jego skład tj. Szkołę Podstawową Specjalną nr 196, Przedszkole Specjalne nr 343, Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka.
2. **pracownikach** — należy przez to rozumieć osoby zatrudnione placówce, ale i wolontariuszy, studentów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne;
3. **dziecku, uczniu, wychowanku, małoletnim** — należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 lat i uczęszcza do placówki;
4. **wychowawcy** — należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział w placówce
5. **rodzicach** — należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
6. **dyrektorze** — należy przez to rozumieć dyrektora placówki;
7. Osobach z zewnątrz - należy przez to rozumieć pracowników firm i instytucji współpracujących ze szkołą,
8. Zgodzie rodzica dziecka należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów dziecka. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
9. Osobie odpowiedzialnej za Internet - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora placówki pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
10. Osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora placówki pracownika - koordynatora sprawującego nadzór nad realizacją Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w placówce.
11. Danych osobowych dziecka należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
12. Internecie — należy przez to rozumieć pocztę elektroniczną, komunikatory, strony WWW, dziennik elektroniczny, aplikacje, FTP. Ponadto, wszelkie zagrożenia i zasady bezpieczeństwa wynikające z korzystania z komputerów, w tym zasady zapobiegania cyberprzemocy.
13. Cyberprzemocy — należy przez to rozumieć przemoc z użyciem urządzeń elektrycznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przemoc to nękanie, prześladowanie, dręczenie w Internecie.
14. Procedurach — należy przez to rozumieć Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz „Procedury i zasady obowiązujące w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 15 dla Dzieci Słabosłyszących w Warszawie”.
15. **Krzywdzeniu dziecka** — należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się następujące formy krzywdzenia:

- 1) przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
- 2) przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.
- 3) wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,
- 4) zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka
16. **uszczerbek na zdrowiu** – należy przez to rozumieć uszkodzenie ciała np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie; pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa itp.,
17. **prokuraturze** – należy przez to rozumieć prokuraturę rejonową właściwą wg miejsca zaistnienia przestępstwa;
18. **sądzie opiekuńczym** — należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy, Wydział Rodziny i Nieletnich właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka;
19. przestępstwie — należy przez to rozumieć w szczególności przestępstwa określone w Kodeksie Karnym;
20. **przemocy domowej** — należy przez to rozumieć zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

21. **zagrożeniu dobra dziecka** — należy przez to rozumieć przypadki, w których istnieją uzasadnione powody do podejrzenia, że uczeń może być narażony na jakiegokolwiek formy zaniedbania, przemocy domowej czy inne trudne do zdefiniowania sytuacje. Katalog możliwych sytuacji będących zagrożeniem dobra dziecka jest otwarty. Przykładowo może to być:

- 1) zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka, tj.; np. prawidłowa higiena, żywienie dostosowane do wieku dziecka, zapewnienie odpowiedniej odzieży;
- 2) zaniedbanie potrzeb emocjonalnych i psychicznych dziecka (pozostawianie dziecka bez opieki lub w takiej sytuacji że coś mu zagraża, lub sprawowanie opieki pod wpływem alkoholu);
- 3) niewypełnianie zaleceń lekarskich;
- 4) stosowanie kar fizycznych;
- 5) surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, opiekunów;
- 6) niestosowanie się do zaleceń jednostki oświatowej co do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku;
- 7) sytuacja, gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona Niebieska Karta, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i jego sytuacja nie uległa poprawie;
- 8) sytuacja, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych podopieczny jednostki kontynuuje działania naruszające bezpieczeństwo, dodatkowo, gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z jednostką, oraz szczególnie w sytuacji, gdy jednostce znane są inne przejawy demoralizacji;
- 9) konflikty około rozwodowe zagrażające dobru dziecka;

22. **demoralizacji** — należy przez to rozumieć, w szczególności:

- 1) dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo),
- 2) naruszanie zasad współżycia społecznego,
- 3) uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
- 4) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- 5) uprawianie nierządu.

§ 2.

1. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Dzieci Słabosłyszących nr 15 im. Ottona Lipkowskiego w Warszawie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa zasady interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło — określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w placówce za bezpieczeństwo dzieci do niej uczęszczających.

3. Niniejsza Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostanie opublikowana na stronie internetowej placówki (<https://osw15warszawa@edupage.pl>). Jest szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do placówki. Poszczególne grupy dzieci są aktywnie zapoznawane z Polityką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

§ 3.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem jest dyrektor placówki.
2. Dyrektor placówki zapoznaje pracowników z Polityką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, obowiązującymi w placówce. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do niniejszej polityki.
3. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani z Polityką ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 2
4. Zadania związane ze stosowaniem Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem realizują wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w placówce, również inne osoby, które nie są pracownikami a wykonują czynności z małoletnimi (jak min. wolontariusz, student).

ROZDZIAŁ II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 4.

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich zawartych w załączniku nr 2 oraz w ramach wykonywanych obowiązków stosują się do procedur obowiązujących w placówce.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania pomocy. Zgłaszają rozmowę z rodzicami koordynatorowi ds. polityki w celu monitorowania sytuacji.
3. Pracownicy placówki w szczególności wychowawca klasy monitorują sytuację i dobrostan dziecka uczęszczającego do placówki.

ROZDZIAŁ III

Zasady rekrutacji pracowników placówki

§ 5.

Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji pracowników. Zasady rekrutacji stanowią załącznik nr 3 do niniejszej Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ IV

Zasady bezpiecznych relacji dotyczące pracowników placówki oraz dzieci

§ 6.

1. Pracownicy placówki znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik placówki—dziecko ustalone w placówce. Zasady stanowią załącznik nr 4 do niniejszej Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Dzieci znają zasady bezpiecznych relacji dziecko — dziecko ustalone w placówce. Zasady stanowią załącznik nr 5 do niniejszej polityki.

ROZDZIAŁ V

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 7.

W przypadku podejrzenia przez pracownika placówki, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi placówki lub wychowawcy dziecka lub koordynatorowi ds. polityki.

§ 8.

1. Po otrzymaniu informacji osoba zawiadomiona informuje powołanego koordynatora ds. polityki i wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog/psycholog wyznaczony przez koordynatora powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy dziecku.
3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - b) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku;
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 9.

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład, którego mogą wejść: pedagog/ psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja placówki, inni pracownicy placówki mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub c dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.

4. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
5. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 10.

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Pedagog/psycholog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji: prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego „procedura „Niebieskie Karty” — w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
3. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga/psychologa zgodnie z punktem poprzedzającym — dyrektora placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta — N” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 11.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszej polityki. Kartę załącza się doteczki dziecka w placówce.
2. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

ROZDZIAŁ VI

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce

§ 12.

1. Placówka zapewnia ochronę danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, budynek i teren szkoły i SOSW nr 15 objęty jest monitoringiem wizyjnym za pomocą kamer oraz dozorem i kontrolą sprawowaną przez pracownika niepedagogicznego.
4. W placówce obowiązuje „Księga wejść i wyjść” znajdująca się przy głównym wejściu. Księga znajduje się pod nadzorem pracownika obsługi sprawującego w danym czasie dyżur. Każda osoba

wchodząca na teren (umówiona z nauczycielem lub po osobisty odbiór dziecka, w celach akwizycyjnych lub innych do sekretariatu) zobowiązana jest podać swoje imię, nazwisko, godziny wejścia/godziny wyjścia. Nauczyciel/pracownik schodzi do rodzica/ petenta, który nie porusza się po terenie placówki. Pracownik ma prawo sprawdzić tożsamość wpisującej się osoby poprzez okazania dokumentu identyfikującego daną osobę. Obowiązek ten znosi się w czasie zebrań z rodzicami, imprez i uroczystości szkolnych. Zapis ten nie dotyczy: nauczycieli, pracowników placówki.

5. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku dziecka stanowi załącznik nr 7 do niniejszej polityki.
6. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez placówkę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrektora oraz, za pośrednictwem placówki, zgodę rodziców/opiekunów prawnych.
7. Przedstawiciele mediów lub dowolne inne osoby przed uzyskaniem zgody na zarejestrowanie wizerunku dzieci zobowiązane są do przedstawienia następujących informacji:
 - a) imię, nazwisko i adres osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - b) uzasadnienie potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
 - c) podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
8. Pracownikom placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
9. Pracownicy placówki nie kontaktują przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazują mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik placówki jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
10. W celu realizacji materiału medialnego dyrektor może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń placówki dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie placówki dzieci.

ROZDZIAŁ VII

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 13.

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią załącznik nr 8 do niniejszej polityki.

2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika placówki na zajęciach komputerowych oraz innych zajęciach lekcyjnych. Pracownik ten ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Każde dziecko posiada własne konto, z którego korzysta w domenie eduwarszawa.pl.
4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

14. §

1. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie. Wymienione w ust. 1. oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika placówki w miarę potrzeb.

ROZDZIAŁ VIII

Monitoring

§ 15.

1. Dyrektor placówki wyznacza Panią Elżę Szeweluk - Kowalską — pedagoga szkolnego jako koordynatora osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w placówce.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji polityki. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 9 do niniejszej polityki.
4. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany w Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz wskazywać naruszenia polityki w placówce.
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki.
6. Dyrektor placówki wprowadza do polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki nowe brzmienie polityki.

RODZIAŁ IX

Postanowienia końcowe

§ 16.

1. Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem ochrony wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników placówki, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników, rodziców i dzieci lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną, zamieszczenie na stronie internetowej oraz wywieszenie w wersji skróconej i dostosowanej do percepcji dzieci

Załączniki

Złącznik nr 1

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem/zapoznałam się z treścią dokumentu „*Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem*”.

.....

podpis

....., dnia.....

Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

Wyodrębnia się **trzy grupy czynników ryzyka**, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy:

a) Czynniki związane z dzieckiem

Czynniki ryzyka	Opis
przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej, niska waga urodzeniowa poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami	Początek życia dziecka, okoliczności jego narodzin, takie jak: przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej, niska waga urodzeniowa, narodziny z ciąży mnogiej oraz krótka przerwa pomiędzy kolejnymi porodami, mogą być czynnikami ryzyka krzywdzenia. Wszystkie te sytuacje stanowią ogromne obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców.
długotrwały płacz	Nadmierna płaczliwość dziecka z kolei budzi bezradność, poczucie winy rodzica; stany te mogą zamienić się w złość, bezsilność, a w konsekwencji wywołać agresję wobec dziecka czy jego odrzucenie.
wiek dziecka	Czynnikiem ryzyka krzywdzenia może być także określony wiek dziecka. W rozwoju dziecka występują tzw. okresy krytyczne, w których jest większe prawdopodobieństwo pojawienia się pewnych rodzajów krzywdzenia. Najmłodsze dzieci (do 3 r.ż.) są bardziej zależne od opiekunów i spędzają z nimi więcej czasu. Dzieci w tym wieku mają mniejszą zdolność dostosowania się do oczekiwań rodziców, a także słabiej panują nad emocjami. To sprawia, że ryzyko doznawania przez nie przemocy fizycznej i psychicznej jest większe. Badania wskazują także, że w okresie od osiągnięcia 8 r.ż. przez cały czas dojrzewania dziecko jest bardziej narażone na ryzyko wykorzystywania seksualnego.
przewlekłe choroby niepełnosprawność intelektualna niepełnosprawność ruchowa	Okolicznością zwiększającą prawdopodobieństwo krzywdzenia jest niepełnosprawność intelektualna dziecka, mocno powiązana z ryzykiem wystąpienia przemocy oraz wykorzystania seksualnego.

	Również przewlekłe choroby somatyczne oraz niepełnosprawność ruchowa skutkują dużą, a także trwałą zmianą życia całej rodziny. Bez odpowiedniego wsparcia taka rodzina jest istotnie narażona na wystąpienie krzywdzenia, mogącego przybrać formę jawnego odrzucenia dziecka, biernego zaniedbywania lub czynnych form przemocy, związanych z rozładowywaniem frustracji. W sytuacji niepełnosprawności lub choroby dziecka może dojść również do przemocy psychicznej, która niekiedy wynika ze stawiania dziecku wymagań, jakim nie jest ono w stanie sprostać.
choroby psychiczne	Kolejnym czynnikiem ryzyka są choroby psychiczne dziecka. Wystąpienie u dziecka zaburzeń psychicznych wiąże się z wysokim poziomem stresu i lęku w rodzinie. Łatwo wtedy o eskalację trudnych zachowań pozostałych domowników, np. agresji i przemocy — zarówno fizycznej jak i słownej.

b) czynniki rodzinne, czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków

Czynniki ryzyka	Opis
nieobecność rodziców	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dziecka wiąże się z jego opuszczeniem przez jedno lub oboje rodziców. Nieobecność rodziców — fizyczna bądź psychiczna — jest czynnikiem ryzyka krzywdzenia dzieci, bez względu na ich wiek. Czynnikiem ten zwiększa prawdopodobieństwo zaniedbania fizycznego i emocjonalnego. Konsekwencją tego jest szukanie przez dziecko bliskości i akceptacji u osób obcych, które także mogą być potencjalnymi sprawcami krzywdzenia
autorytarny styl rodzicielstwa doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie kondycja psychiczna rodziców	Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy wobec dziecka związane jest także z tzw. autorytarnym stylem rodzicielstwa, który wynika m.in. z historii życia rodzica, cech jego osobowości oraz kondycji psychicznej. Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie lub bycie jej świadkiem oraz brak odczuwania bliskości z własnymi rodzicami znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powielania podobnych zachowań wobec dzieci i wejście w rolę sprawcy.

uzależnienia inne zaburzenia psychiczne rodzica konflikty kryzysy	Uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica są przyczyną większego ryzyka doświadczenia przez dziecko przemocy. Agresji w rodzinie sprzyjają też konflikty i kryzysy.
samotne rodzicielstwo obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie	Do czynników ryzyka krzywdzenia zaliczane jest także samotne rodzicielstwo, będące dla wielu osób sporym wyzwaniem. Ograniczona ilość czasu, który rodzic może poświęcić dziecku, jest przyczyną trudności w budowaniu bliskiej relacji z dzieckiem. Dodatkowo, niestabilna sytuacja rodzinna: brak wsparcia, obecność niespokrewnionych z dzieckiem osób, mogą powodować ryzyko wystąpienia odrzucenia i agresji lub nieprawidłowych relacji.
rodzina zastępcza rodzina adopcyjna	Istotnym czynnikiem ryzyka jest obecność dziecka w nieprzygotowanej wychowawczo i merytorycznie rodzinie zastępczej czy adopcyjnej. Rodzice przyjmujący dzieci pod swoją opiekę bywają niegotowi do tego, aby radzić sobie z bardzo trudnymi emocjami skrzywdzonego wcześniej dziecka. Odrzucenie, skrajna przemoc, których dziecko mogło doświadczyć, wpływają na jego zachowanie oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Porzucone dzieci postrzegają siebie jako niegodne miłości, mało ważne i zasługujące na karę. Swoim zachowaniem często prowokują do odrzucenia czy ukarania, by utwierdzić się w przekonaniach. Kary reaktywują wcześniejsze traumy dziecka i dezorganizują jego zachowanie, względem którego rodzice są bezradni.

c) czynniki związane ze środowiskiem

Czynniki ryzyka	Opis
izolacja społeczna	Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy
ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dzieci

	niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i dziecku
przemoc i patologia	Czynnikami ryzyka krzywdzenia dziecka są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.

1. Symptomy krzywdzenia dzieci dzielimy na:

- a. symptomy specyficzne,
- b. symptomy niespecyficzne.

Symptomy specyficzne, to takie, które z pewnością i wysokim prawdopodobieństwem wskazują na wystąpienie danej formy krzywdzenia.

Symptomy specyficzne występujące w różnych rodzajach krzywdzenia: .

- **przemoc fizyczna:**

- pręgi na plecach, nogach i rękach,
- pęknięcia skóry, rany lub strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki,
- krwawe wylewy do gałek ocznych
- sińce - szczególnie liczne, na różnym etapie gojenia,
- ślady od przypalania papierosem, przypominające ślady po ospie.

Szczególne podejrzenia powinny budzić urazy fizyczne o niewyjaśnionej genezie i te, których postać nie pasuje do wyjaśnień udzielanych przez dziecko lub opiekuna.

- **przemoc seksualna:**

- ciąża,
- choroba weneryczna,
- obecność spermy na ciele dziecka,
- niewyjaśnione urazy genitaliów i odbytu,
- zakażenia dróg moczowych.

Wykorzystywanie seksualne dziecka bardzo trudno zdiagnozować. Jedynie pojawienie się powyższych symptomów fizycznych pozwala z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że mamy do czynienia z przemocą seksualną wobec dziecka.

- **zaniedbywanie:**

- niższa waga i wzrost, wątła budowa ciała, bladość skóry, wady postawy,
- oznaki braku higieny i nieleczonych chorób,
- nieodpowiednia do pory roku, brudna odzież i obuwie niedostosowane do rozmiarów dziecka,
- brak opieki nad dzieckiem, przebywanie dziecka w zagrażających jego bezpieczeństwu sytuacjach,
- brak opieki medycznej, badań kontrolnych i szczepień.

- **przemoc psychiczna:**

W przypadku przemocy psychicznej możemy mówić wyłącznie o objawach niespecyficznych.

Symptomy niespecyficzne to objawy, które mogą pojawić się w wyniku różnych sytuacji w życiu dziecka (nie muszą mieć związku z krzywdzeniem). Symptomy krzywdzenia dziecka są w zdecydowanej mierze niespecyficzne.

Symptomy niespecyficzne:

- regres w rozwoju i funkcjonowaniu dziecka,
- izolowanie się, apatia,
- trudności szkolne,
- depresja, lęk
- zachowania ryzykowne i aspołeczne,
- uzależnienia,
- zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próba samobójcza,
- nadmierna seksualizacja, problematyczne zachowania seksualne,
- zaburzenia snu, zaburzenia odżywiania,
- moczenie się, zanieczyszczanie,
- zahamowania rozwoju fizycznego, spadek wagi.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników placówki

1. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika w każdym przypadku musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować kandydatów, niezależnie od podstawy zatrudnienia.
2. Dyrektor pobiera od kandydata odpowiednie dokumenty dotyczące:
 - a) Imion i nazwiska
 - b) Daty urodzenia
 - c) Dane kontaktowe osoby zatrudnianej
 - d) wykształcenie,
 - e) kwalifikacje zawodowe,
 - f) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydatów.
3. Dyrektor może poprosić kandydatów, o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić
4. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydatów.
5. Dyrektor placówki przed zatrudnieniem kandydatów uzyskuje ich dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym — Rejestr z dostępem ograniczonym:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) data urodzenia,
 - c) PESEL,
 - d) nazwisko rodowe,
 - e) imię ojca,
 - f) imię matki.
6. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
7. Przed zatrudnieniem nauczyciela dyrektor wymaga od kandydata:
 - 1) oświadczenia o posiadaniu przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych;
 - 2) oświadczenia, że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
 - 3) informacji z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; Sam dokument jest ważny na dzień jego sporządzenia
 - 4) (gdy posiada obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (a w razie braku możliwości jej uzyskania — informację z rejestru karnego tego państwa),

- 5) oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, załącznik B
- 6) (gdy z powyższego oświadczenia wynika, że mieszkał w innych państwach niż Polska i państwo obywatelstwa) informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (a w razie braku możliwości jej uzyskania — informację z rejestrów karnych tych państw),
- 7) W przypadku gdy w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego bądź nie wydaje się informacji z tego rejestru oświadczenie, że:
- a) prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności: _ nie przewiduje wydawania takiej informacji lub _ nie prowadzi rejestru karnego.
 - b) kandydat:
 - nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w:
 - rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się),
 - w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się)
 - w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz
 - nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, tub z opieką nad nimi.
8. Wzór takiego oświadczenia stanowi załącznik A.
- 8) **Pracodawca ma obowiązek pozyskać** informację o:
- a) niekaralności dyscyplinarnej nauczyciela, w tym celu przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, jest obowiązany zasięgnąć informacji z **Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych** w trybie określonym w art. 85y ust. 1a Karty Nauczyciela.
 - b) niekaralności za przestępstwo na tle seksualnym; weryfikacji dokonuje się w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym - **Rejestrze z dostępem ograniczonym** lub w **Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.**
9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Dyrektor placówki jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. **Wymóg niekaralności obowiązuje**

m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych.

11. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor placówki uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych i inne czyny popełnione przeciwko dzieciom.

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

.....

miejscowość i data

Ja,, nr PESEL..... /nr paszportu
..... oświadczam, że w państwie..... nie jest prowadzony rejestr
karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie za czyny
zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art.
189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich
czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego
uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych
stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych
z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych,
rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub
z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

podpis

....., dnia r.

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.

2.

Oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

podpis

Zasady bezpiecznych relacji pracowników placówki z dziećmi

§ 1

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na **czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci**.
2. Znajomość **czynników ryzyka** i umiejętność ich rozpoznawanie umożliwia:
 - 1) identyfikowanie dzieci, które są bardziej narażone na krzywdzenie,
 - 2) przerwanie stosowania przemocy wobec dzieci.
2. Znajomość **symptomów krzywdzenia dziecka** i umiejętność ich rozpoznawanie umożliwia:
 - 1) identyfikowanie dzieci, które są krzywdzone,
 - 2) przerwanie stosowania przemocy wobec dzieci.
3. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest narażone na krzywdzenie lub krzywdzone ze strony pracownika należy zareagować zgodnie z procedurą interwencji wskazaną w niniejszej polityce.

§ 2

Pracownicy monitorują sytuację, dobrostan dziecka i udzielają wsparcia:

- 1) małoletniemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub doszło do skrzywdzenia, jego rodzinie,
- 2) innym uczniom będącymi świadkami przemocy,
- 3) małoletniemu, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego małoletniego.

§ 3

Każdy pracownik:

- 1) docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego,
- 2) nie stosuje żadnej z form przemocy, nie faworyzuje nikogo,
- 3) ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,
- 4) nie nawiązuje żadnych relacji o niewłaściwym charakterze: (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych).
- 5) reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego.

§ 4

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem dostosowane są do realiów funkcjonowania placówki i dotyczą następujących obszarów:

- 1) **kontakt fizyczny z dzieckiem**. Przykładowe formy takiego kontaktu to:
 - a) pomoc w czynnościach związanych z wyjściem na spacer dzieci młodszych,

b) reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc; kontakty tego typu powinny mieć miejsce najlepiej w obecności osób trzecich, przestrzeniach otwartych, pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji,
c) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, są dopuszczalne w sytuacjach, gdy zachowanie ucznia nosi znamiona agresji:

- uczeń zagraża własnemu życiu lub zdrowiu,
- uczeń zagraża zdrowiu lub życiu kogoś z otoczenia,
- uczeń podejmuje próby dewastacji mienia szkolnego lub cudzego, a przy tym uczeń nie reaguje na polecenia słowne pracownika, wówczas pracownik, pod którego opieką jest dziecko może rozdzielić zwaśnionych, przytrzymać w bezpieczny sposób,

a) bezpośredni kontakt fizyczny jest również uprawniony w sytuacji, gdy konieczne jest podjęcie działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.)

b) niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, etc...),
- seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne);

2) komunikacja werbalna z dzieckiem - nie może:

- a) wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
- b) obniżać, niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy),
- c) upokarzać (publiczne wyszydzanie, ośmieszanie),
- d) naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

3) równe traktowanie, w tym obszarze niedozwolone jest:

- a) wyłączne skupianie uwagi na wybranych dzieciach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
- b) nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
- c) nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań — nieadekwatne do możliwości i wieku,
- d) zwalnianie z wykonywania obowiązków - w nieuzasadnionych sytuacjach,
- e) godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
- f) dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad,
- g) przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych wychowanków przez silniejszych;

4) kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem poza jednostką oświatową powinny być:

- a) wcześniej omówione w gronie kadry zespołu, mieć zaakceptowany plan, cel,
 - b) ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza jednostką ważnych dla dziecka wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez jednostkę wyjazdowe formy wakacyjne, etc),
 - c) dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii/wydruku korespondencji mailowej, sms-owej, zapisów na portalach społecznościowych,
 - d) odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu służbowego,
 - e) niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym
- 5) **transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe:**
- a) organizacja transportu, noclegu poza placówką powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną lub wakacyjny),
 - b) opieka nad dziećmi w sytuacjach wyjazdowych (np. wyjazd wakacyjny, etc) zapewniona przez więcej niż jedną osobę,
 - c) przy organizacji noclegu i zakwaterowania brane pod uwagę jest pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych;
- 6) **czynności higieniczno-pielęgnacyjne:**
- a) mają służyć przede wszystkim higienie osobistej i zdrowiu,
 - b) wykonywane w odpowiednich warunkach zapewniających uszanowanie intymności w tego typu czynnościach,
 - c) niedozwolone są zachowania obcesowe naruszające prywatność i intymność,
 - d) aktywność pracownika powinna być poprzedzona zgodą wychowanka, a jej zasadność powinna być uzależniona od stopnia samodzielności dziecka i wcześniej z nim omówiona,
 - e) ingerencje w sytuacjach wychowawczo wątpliwych powinny być stopniowo poprzedzone kontaktem słownym, odbywać się w miarę możliwości w obecności osób trzecich i być jednoznacznie uzasadnione (zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa dziecka, grupy);
- 7) **dyscyplinowanie dziecka** definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej”, komunikujące dzieciom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna; dyscyplina ma pobudzać do uczenia się, a nie powodować krzywdę dziecka; wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji; niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
- a) fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie; uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych pozbawianie snu, pokarmu, itp., prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),

- b) psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, wzbudzanie poczucia winy, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).

§ 5

1. Każdy pracownik placówki jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami w placówce i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec nieletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.
2. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z nieletnimi w placówce obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
4. Pracownicy placówki w komunikacji z dziećmi:
 - 1) zachowują cierpliwość i szacunek,
 - 2) słuchają uważnie dzieci i udzielają im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - 3) informują dzieci o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę jego oczekiwania,
 - 4) szanują prawo dzieci do prywatności; jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe; jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych; można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy,
 - 5) zapewniają dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi/pracownikowi placówki lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęto w placówce) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
5. Pracownikom zabrania się:
 - 1) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania małoletniego oraz podnoszenia głosu na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
 - 2) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci; obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
 - 3) zachowywania się w obecności dzieci w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Pracownik w trakcie kontaktów z dziećmi zobowiązany jest:
 - 1) doceniać i szanować wkład nieletniego w podejmowane działania, aktywnie go angażować i traktować równo bez względu na jego płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,

- 2) unikać faworyzowania uczniów.
7. Pracownikowi zabrania się:
 - 1) nawiązywania z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - 2) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów oraz samych małoletnich,
 - 3) proponowania nieletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
 - 4) przyjmowania pieniędzy, prezentów od nieletnich, od rodziców/opiekunów uczniów,
 - 5) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec nieletniego lub jego rodziców/opiekunów, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych; nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
8. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie uczniem przez pracownika lub pracownikiem przez ucznia, muszą być raportowane dyrektorowi placówki. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, zobowiązany jest reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
9. Jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z nieletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby ucznia w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego.
10. Pracownicy placówki słuchają dziecka, obserwują jego reakcję, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowują świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
11. Ze względu na specyfikę pracy placówki dopuszczalny jest kontakt fizyczny stosowany przez nauczycieli specjalistów podczas zajęć prowadzonych w placówce, wynikający z wykorzystywania przez nich specjalistycznych metod terapeutycznych.
12. Pracownik zobowiązany jest:
 - 1) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie,
 - 2) być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
 - 3) zachować szczególną ostrożność wobec ucznia, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania; takie doświadczenia mogą czasem

sprawić, że będzie on dążył do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo, i pomóc uczniowi zrozumieć znaczenie osobistych granic.

13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec ucznia pracownik zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z nim. W każdej czynności pielęgnacyjnej i higienicznej, związanej z pomaganiem uczniowi w ubieraniu się i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu czy korzystaniu z toalety, pracownikowi powinna asystować druga osoba zatrudniona w placówce. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad uczniami należą do obowiązków pracownika — zostanie on przeszkolony w tym kierunku.
14. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z uczniem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
15. Kontakt fizyczny z nieletnim musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub uczniów, zobowiązany jest zawsze poinformować o tym osobę odpowiedzialną (np. nauczyciela, dyrektora) i/lub postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
16. Co do zasady kontakt z dziećmi odbywa się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych.
17. Pracownicy placówki nie zapraszają do swojego miejsca zamieszkania ani nie spotykają się z dziećmi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
18. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (dziennik elektroniczny, e-mail służbowy).
19. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik placówki musi poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić pisemną zgodę na taki kontakt.
20. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika placówki) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
21. Pracownicy placówki muszą być świadomi cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także ich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których mogą spotkać dzieci obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystają. Jeśli profil pracownika placówki jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w jego cyfrową aktywność.
22. W trakcie lekcji, pracy osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.
23. Pracownikowi zabrania się nawiązywania kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich relacji między dziećmi jest zapewnienie dobrych warunków do nauki, pracy i współżycia w społeczności szkolnej i przedszkolnej.
2. Dzieci traktują się z wzajemnym szacunkiem, uwzględniając godność i potrzeby własne i innych. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi obowiązują wszystkich.
3. Dzieci zobowiązane są również do przestrzegania zasad określonych w dokumencie „Procedury i zasady obowiązujące w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 15 dla Dzieci Słabosłyszących w Warszawie”.
4. Dzieci w komunikacji między sobą:
 - a) Zachowują wzajemny szacunek i empatię.
 - b) Wykazują tolerancję i zrozumienie dla kolegów i koleżanek innych religii, wyznań, przekonań, pochodzenia, wyglądu oraz rodzaju niepełnosprawności.
 - c) Wyrażają swoje potrzeby i uczucia bez agresji.
 - d) Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają się wzajemnie.
 - e) Nie krzyczą na siebie, nie stosują przemocy fizycznej.
 - f) Szanują prawo innych dzieci do prywatności.
 - g) Nie zachowują się w stosunku do siebie w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie w relacji przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
 - h) Nie mają prawa bić, szturchać ani popychać innych dzieci.
 - i) Nie dotykają się w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
 - j) Nie angażują się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Każde przemocowe działanie pomiędzy dziećmi jest niedopuszczalne.
6. Dzieci są świadome cyfrowych zagrożeń i ryzyka oraz odpowiedzialności wynikających z własnych działań w Internecie, min:
 - a) zamieszczania krzywdzących, prześmiewczych komentarzy na portalach społecznościowych,
 - b) zamieszczania ośmieszających zdjęć oraz filmów z udziałem kolegów/koleżanek,
 - c) wykorzystywania komunikatorów internetowych do wyrażania swoich myśli i emocji w sposób agresywny i obraźliwy,
 - d) wykorzystywania komunikatorów internetowych do przesyłania nieodpowiednich treści.

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Działanie
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	- zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - wniosek o wgląd w sytuację rodziny, - inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci w placówce

1. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci — chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Rodzice mają prawo zdecydować, czy wizerunek ich dzieci zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez placówkę użyty. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
4. Bezpieczeństwo wizerunku dzieci zapewniamy poprzez:
 - 1) Uzyskanie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych na wykonywanie zdjęć/nagrań oraz ich publikację na okres bieżącego roku szkolnego.
 - 2) Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
 - 3) Rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez naszą placówkę).
 - 4) Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
 - a) Dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b) Zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach przez nie wykonywanych i w miarę możliwości co do zasady przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.
 - c) Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrektorowi, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożeń bezpieczeństwa dzieci.
5. Dzieci i rodzice/opiekunowie prawni we wrześniu każdego kolejnego roku szkolnego informowani są o tym, że wszelkie wydarzenia organizowane przez placówkę (uroczystości, apele, konkursy, zawody, wyjścia, wycieczki, itp.) będą rejestrowane.
6. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzeń wyrażana jest na piśmie

- i obowiązuje przez cały rok szkolny (z wyjątkiem sytuacji, gdy rodzic w trakcie roku szkolnego wycofa zgodę).
7. W przypadku rejestracji wydarzenia zleconego osobie zewnętrznej (fotografowi lub kamerzyście) placówka zadba o bezpieczeństwo dzieci poprzez:
 - 1) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - 2) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - 3) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika placówki,
 - 4) zobowiązanie osoby/firmy do zwrotu placówce wszystkich nośników zawierających zdjęcia i nagrania dzieci,
 - 5) poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
 8. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.
 9. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, placówka informuje na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
 - 1) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci — przez ich rodziców/opiekunów prawnych.
 - 2) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba, że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
 - 3) przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.
 10. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, placówka respektuje ich decyzję poprzez nierejestrowanie wizerunku dziecka w sposób niewykluczający go.
 11. Placówka przechowuje materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:
 - 1) Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez placówkę. Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez placówkę w polityce ochrony danych osobowych.
 - 2) Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).
 - 3) Pracownicy placówki nie używają osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków dzieci. 4)

Jedynym sprzętem, którego używamy jako instytucja, są urządzenia rejestrujące należące do placówki.

12. Na terenie placówki uczniowie nie używają telefonów. Telefony komórkowe w czasie ich pobytu w placówce są wyłączone i schowane. Wobec ucznia, który używa telefonu na terenie placówki będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie ze statutem. Na placówki szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu, zarówno pracownikom placówki, jak i dzieciom, w czasie zajęć i poza nimi poprzez logowanie się na konto służbowe eduwarszawa.
2. Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w placówce.
4. Istnieje regulamin korzystania z Internetu przez dzieci oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
5. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
6. W placówce przeprowadzi się z dziećmi cykliczną edukację w różnych formach dotyczącą bezpiecznego korzystania z Internetu. Edukacja prowadzona jest w ramach realizacji podstawy programowej oraz programu wychowawczo — profilaktycznego.
7. Szczegółowe zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w placówce określone są również w „Procedurach i zasadach obowiązujących w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 15 dla Dzieci Słabosłyszących w Warszawie”.

MONITORING POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM – ankieta

	TAK	NIE
1. Czy zostałeś zobowiązany przez pracodawcę do zapoznania się z dokumentem „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”?		
2. Czy znasz Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązującą w placówce, w której pracujesz?		
3. Czy znasz treść dokumentu „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”?		
4. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
6. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w „Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem” przez innego pracownika placówki?		
a. Jeśli tak — jakie zasady zostały naruszone?		
b. Czy podjąłeś/podjęłaś jakieś działania: jeśli tak — jakie, jeśli nie — dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
7. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące , Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		